

Ministeriet for Børn og Undervisning

Den 28. januar 2013

Samlenotat for Rådsmødet (uddannelse) den 15. februar 2013

Uddannelse

Punkt 1: Investering i uddannelse - et svar til Nytænkning af uddannelsessystemet: Investeringer i færdigheder for bedre socio-økonomiske resultater og den årlige vækstundersøgelse 2013

- KOM-dokument foreligger ikke
- rådskonklusioner
- nyt notat

(s. 2)

Punkt 2: Kommissionens Årlige Vækstundersøgelse – Europa 2020-strategien.

- KOM (2012) 750
- Politisk debat

(s.7)

Punkt 1: Investering i uddannelse - et svar til Nytænkning af uddannelsessystemet: Investeringer i færdigheder for bedre socio-økonomiske resultater og den årlige vækstundersøgelse 2013

- KOM-dokument foreligger ikke
- rådskonklusioner
- nyt notat

1. Resumé: Rådskonklusionerne angiver en række initiativer som henholdsvis medlemsstaterne, Kommissionen og medlemsstaterne og Kommissionen i fællesskab vil iværksætte som opfølgning på Kommissionens meddelelse Nytænkning på uddannelsesområdet og på den årlige vækstundersøgelse for 2013. Det inkluderer en bedre kobling mellem de tematiske arbejdsgrupper under den åbne koordinationsmetode og de politiske strategier på uddannelsesområdet herunder særligt ET 2020 og Europa 2020 strategien. Det overordnede mål er at styrke uddannelsesområdets bidrag til at skabe vækst og beskæftigelse i Europa.

2. Baggrund

Rådskonklusionerne er en opfølgning på Kommissionens meddelelse fra 20. november 2012 om Nytænkning på uddannelsesområdet og de seks tilhørende arbejdsrapporter fra Kommissionens tjenestegrene. Desuden skal rådskonklusionerne udgøre Rådets indspil på uddannelsesområdet til den årlige vækstundersøgelse for 2013 og det europæiske semester i Europa 2020 strategien. Rådskonklusionerne er også en opfølgning på konklusionerne fra mødet i Det Europæiske Råd i december 2012, hvor Kommissionen og medlemsstaterne blev opfordret til at sikre en hurtig opfølgning på meddelelsen Nytænkning på uddannelsesområdet.

3. Formål og indhold

I rådskonklusionerne gives Rådets bidrag til, hvorledes medlemsstaterne og Kommissionen kan arbejde for at styrke uddannelsesområdet og dets bidrag til at skabe vækst og beskæftigelse i Europa.

I rådskonklusionerne inviteres medlemsstaterne til at styrke uddannelsesområdets rolle i Europa 2020 strategien herunder ved at tage hensyn til de aspekter, der påpeges i meddelelsen Nytænkning på uddannelsesområdet og den årlige vækstundersøgelse for 2013 samt i de landespecifikke anbefalinger på uddannelsesområdet. Uddannelsessystemernes præstation skal styrkes bl.a. ved at skabe en bedre kobling mellem uddannelse og arbejdsmarked og stærke partnerskaber mellem relevante sektorer. Medlemsstaterne opfordres til at fremme kvalitet i erhvervsuddannelserne i samarbejde med arbejdsmarkedets parter herunder ved at udvikle erhvervsuddannelsessystemer med arbejdsmarkedsbaserede elementer. Medlemsstaterne opfordres også til at sætte ind overfor elever, der er i risikozonen for at forlade skolesystemet for tidligt, ligesom der opfordres til at reducere antallet af voksne med ringe færdigheder. Der opfordres til introduktionen af tiltag, der fremmer entreprenørskab, digitale færdigheder og færdigheder i fremmedsprog. Der opfordres til en styrkelse af lærerprofessionen og til en bedre brug af ikt-baseret læring herunder ved bedre adgang til åbne uddannelsesressourcer. Der opfordres også til en prioritering – og hvor muligt en styrkelse – af investeringerne i uddannelse. Endelig opfordres medlemsstaterne til på nationalt niveau at vurdere fremskridt i relation til de landespecifikke anbefa-

linger på uddannelsesområdet og til at levere input til det europæiske semester på uddannelsesområdet. I rådskonklusionerne fremhæves også, at uddannelse skal bidrage til social sammenhæng, aktivt medborgerskab og udviklingen af personlige kompetencer.

Kommissionen planlægger at iværksætte en række tiltag, der skal understøtte medlemsstaternes bestræbelser for at forbedre deres uddannelsessystemer og understøtte medlemsstaternes brug af de relevante EU programmer og midler. Kommissionen vil styrke deres landespecifikke analyser og ekspertise, og de vil have jævnlige møder med medlemsstaterne i den forberedende fase op til udarbejdelsen af de landespecifikke anbefalinger. Kommissionen vil sikre, at de tematiske arbejdsgrupper under den åbne koordinationsmetode i højere grad understøtter ET 2020 og Europa 2020. I samarbejde med medlemsstaterne vil Kommissionen evaluere den nye Education and Training Monitor og det afholdte Education and Training Forum med henblik på at forbedre udbyttet af disse værktøjer i 2013. Kommissionen vil understøtte initiativer, der kan forbedre arbejdsbaseret læring, og som inkluderer stærke partnerskaber mellem uddannelse og arbejdsmarkedet særligt arbejdsmarkedets parter. Kommissionen vil lancere et initiativ, der skal understøtte adgangen til og kvaliteten af åbne uddannelsesressourcer. Endelig vil Kommissionen analysere effektiviteten af offentlige investeringer i uddannelse og initiere en EU debat med relevante interessenter om værdien af investering i forskellige uddannelsessektorer.

Medlemsstaterne og Kommissionen vil i fællesskab arbejde for at styrke koblingen mellem de uddannelsesrelevante aspekter af det europæiske semester og de tematiske arbejdsgrupper under det europæiske semester herunder på opfordring at bistå medlemsstater i opfølgning på de landespecifikke anbefalinger. Medlemsstaterne og Kommissionen vil styrke samspillet med øvrige relevante internationale organisationer. Endelig vil der være et forbedret fokus på samspillet mellem Rådets uddannelseskomité og arbejdsgrupperne under den åbne koordinationsmetode.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne medfører i sig selv ingen konsekvenser.

8. Høring

Rådskonklusionerne blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget for uddannelse mv. den 15. januar 2013. Følgende bemærkninger blev modtaget.

Dansk Magisterforening (DM):

For det første er det af helt afgørende betydning, at uddannelse ikke reduceres til en instrumentalistisk kvalificering af arbejdskraft, men at uddannelse også handler om udvikling af demokratiske og aktive borgere til alle aspekter af livet i moderne demokratiske samfund – og ikke udelukkende til arbejdslivet.

For det andet bør man tale om offentlige investeringer i uddannelser og ikke om "public spending". Der er utallige analyser, som giver dokumentation for, at det samfundsmæssige udbytte af de offentlige investeringer i uddannelse er blandt de mest givtige, hurtigst forrentede og "tilbagebetalte". Derfor går jeg ud fra, at Danmark også vil tage afstand fra tankerne om "cost-sharing" eller andre ord for brugerbetaling i uddannelsessystemet. De seneste dages artikler om udviklingen inden for de videregående uddannelser i England viser, hvor galt det kan gå, hvis man bevæger sig i den retning.

DM kan således støtte synspunktet om, at uddannelser er vigtige – ikke alene for økonomisk genopretning, men også for bevarelse og udvikling af vores demokratier og for dannelse af vel fungerende mennesker."

FTF:

"Det er positivt, at Kommissionen med initiativet "Rethinking Education" sætter yderligere fokus på uddannelsespolitikens rolle i forhold til at understøtte krisestrategier og til at bidrage til at løse de aktuelle udfordringer, herunder fremme vækst og jobskabelse, mindske ungdomsledigheden, sikre flere voksne med utilstrækkelige kompetencer et løft og imødekomme behovet for såvel erhvervsrettet grunduddannelse som videregående uddannelse. Udkastet til Rådskonklusioner ligger godt i forlængelse af Kommissionen initiativ og bør derfor generelt støttes.

Uddannelsesindsatsen kan imidlertid ikke stå alene, men må spille sammen med andre politikområder – først og fremmest en økonomisk politik, der stimulerer vækst og jobskabelse. En øget satsning på uddannelse er vigtig og rigtig, men hvis der samtidig foretages drastiske offentlige besparelser, der har en negativt effekt på vækst og job, er der en overhængende risiko for, at den positive effekt udebliver. Det er nødvendigt med en offentlig prioritering af uddannelsesindsatsen og med en stærkere koordinering af uddannelsespolitikken med øvrige politikområder, hvis effekten af uddannelsesindsatsen skal være optimal. Denne tilgang i udkastet til Rådskonklusioner kunne godt være mere tydelig.

FTF er enig i at samspillet mellem uddannelse og arbejdsmarked er et vigtig udviklingsområde. Der indgår i udkastet en anbefaling til medlemslandene om at prioritere dette samspil bl.a. gennem etablering af partnerskaber. Her bør parterne på arbejdsmarkedet nævnes direkte, som deltagere.

I relation til anbefalingen til medlemsstaterne om at styrke udviklingen af videregående uddannelse nævnes, hvad der i en dansk kontekst er erhvervsakademiuddannelser. FTF er enig i, at det kan være svaret på nogle uddannelsesbehov, men vil foreslå at formuleringen gøres bredere således at anbefalingen peger på behovet for "erhvervsrettede videregående uddannelser på såvel 'short-cycle' som 'medium-cycle'".

Der annonceres under afsnittet om Kommissionens initiativer et nyt tiltag kaldet "Opening up Education". FTF er skeptisk overfor, at der iværksættes endnu et initiativ, specielt når det ikke er nærmere beskrevet, hvad formål og indhold består i."

AOF Danmark:

"AOF Danmark kan generelt tilslutte sig, idet vi dog skal fremhæve, at det er vigtigt, at der såvel i voksenuddannelserne som ungdomsuddannelserne også fokuseres på de almene kompetencer, da disse er forudsætninger for at kunne fungere som aktive borgere og for at kunne være parate til livslang læring i en også på arbejdsmarkedsområdet foranderlig verden."

Forslaget blev desuden drøftet ved et møde i EU-specialudvalget for uddannelse mv. den 23. januar. Ved mødet fremkom følgende bemærkninger:

GL:

GL fremhævede, at indsatser i regi af de tematiske arbejdsgrupper under den åbne koordinationsmetode bør fokusere på erfaringsudveksling og gensidig læring med udgangspunkt i fælles tematikker for relevante medlemsstater fremfor at lade en enkelt medlemsstats udfordringer være genstand for drøftelse. GL understregede desuden, at der bør sikres samspil melle Kommissionens kommende initiativ "Opening up education" og det nationale digitaliseringsarbejde.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS):

DFS fremhævede, at uddannelser har et bredere sigte end blot at sikre beskæftigelse. Uddannelse handler også om almen dannelse og udviklingen af menneskelige kompetencer.

Danske Studerendes Fællesråd (DSF):

DSF understregede, at den debat om investering i uddannelse, som rådskonklusionerne lægger op til ikke bør medføre en reducere i investeringerne i uddannelserne. DSF anførte desuden, at de studerendes organisationer bør inddrages i debatten om investering i uddannelse. DSF fremhævede, at eventuelle initiativer relateret til åbne uddannelsesressourcer ikke bør føre til hindringer for den fri adgang til uddannelse.

DA:

DA fremhævede, at selvom det er vigtigt at fokusere på uddannelsernes kobling til arbejdsmarkedet, så er det ligeså vigtigt at se på, hvorledes der kan skabe vækst og job. Uddannelser er en vigtig del af dette, men uddannelse kan ikke løse Europas problemer alene. DA hilste en debat om investering i uddannelse velkommen, da det er vigtigt, at vi får mere for de penge, som vi investerer i uddannelserne. DA anførte desuden, at man ikke ser et behov for en unge-garanti, i stedet bør fokus være på at skabe den nødvendige beskæftigelse. DA fremhævede desuden, at rådskonklusionernes fokus på skoleledere og undervisere bør suppleres med, at der også er et reelt ledelsesrum på den enkelte skole og uddannelsesinstitution.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Andre medlemsstater forventes at støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Det er positivt, at rådskonklusionerne fremhæver koblingen mellem uddannelse og arbejdsmarked og udviklingen af arbejdsmarkedsrettede færdigheder som et område, der bør prioriteres. Regeringen kan støtte opfordringen til, at medlemsstaterne bør have fokus på at prioritere og effektivisere de offentlige investeringer i uddannelsessektoren, men regeringen bemærker samtidig, at finansieringen af uddannelsessektoren udelukkende er et anliggende for medlemsstaterne. Regeringen ser frem til de bebudede initiativer fra Kommissionen men afventer i øvrigt præsentationen af de enkelte initiativer, før man forholder sig til deres indhold.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er blevet orienteret om Kommissionens meddelelse "Nytænkning på uddannelsesområdet" ved grundnotat af 24. januar 2013.

Punkt 2: Kommissionens Årlige Vækstundersøgelse 2013 – Europa 2020-strategien
- KOM (2012) 750
- Politisk debat

1. Resumé: Det europæiske semester blev indledt med Kommissionens årlige vækstundersøgelse (Annual Growth Survey). Frem mod det økonomiske topmøde i det Europæiske Råd (DER) i marts 2013 skal Rådet for uddannelse, ungdom, kultur og sport og en række andre rådsformationer drøfte den årlige vækstundersøgelse. På DER i marts forventes stats- og regeringscheferne på baggrund af vækstundersøgelsen og rådskonklusioner fra Rådet for økonomi og finans at vedtage generelle økonomisk-politiske retningslinjer for medlemslandene. Landene ventes at tage højde for disse retningslinjer i deres stabilitets- eller konvergensprogrammer samt nationale reformprogrammer. På baggrund af medlemslandenes programmer udarbejder Kommissionen vurderinger samt udkast til rådsudtalelser og landespecifikke anbefalinger, der skal vedtages af Rådet for økonomi og finans. På DER i juni 2013 forventes stats- og regeringscheferne at endossere de landespecifikke anbefalinger. Landene ventes herefter at tage højde for anbefalingerne i deres efterfølgende arbejde med den nationale økonomiske politik.

2. Baggrund

Kommissionens årlige vækstundersøgelse, der indleder det europæiske semester, fokuserer på de overordnede økonomisk-politiske udfordringer i EU.

Det europæiske semester 2013 blev indledt med offentliggørelsen af Kommissionens årlige vækstundersøgelse den 28. november 2012. Vækstundersøgelsen blev præsenteret af Kommissionen i Rådet for økonomi og finans den 4. december 2012, og DER hilste vækstundersøgelsen velkommen på topmødet den 13.-14. december 2012.

3. Formål og indhold

Vækstundersøgelsen 2013 består af en overordnet rapport samt tre delrapporter, der adresserer henholdsvis de makroøkonomiske udfordringer, de beskæftigelsesmæssige udfordringer og status for integrationen af det indre marked. De generelle anbefalinger i den årlige vækstundersøgelse 2013 er på linje med anbefalingerne i vækstundersøgelsen 2012.

I vækstundersøgelsen lægger Kommissionen op til, at man i EU – på såvel nationalt plan som EU-plan – især har fokus på 1) fortsættelse af en differentieret og vækst-fremmende finanspolitisk konsolidering, 2) genetablering af normale lånemuligheder for erhvervslivet, 3) fremme af vækst og konkurrenceevne i dag og i fremtiden, 4) håndtering af arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen, og 5) modernisering af den offentlige forvaltning.

Vækstundersøgelsen indeholder generelle analyser, eksempler på gennemførte tiltag i medlemslandene og kommer med overordnede anbefalinger til euro-området og EU som helhed, men indeholder ikke landespecifikke anbefalinger.

Frem til DER mødet i marts 2013 vil relevante rådsformationer drøfte de beskrevne udfordringer og anbefalinger i Kommissionens vækstundersøgelse.

Rådet for uddannelse, ungdom, kultur og sport skal drøfte vækstundersøgelsen med vægt på de uddannelsesmæssige udfordringer og med vægt på uddannelsernes bidrag til at styrke vækst og beskæftigelse i EU ved at sikre udviklingen af de rette kompetencer. Rådet for økonomi og finans forventes at vedtage rådskonklusioner på baggrund af vækstundersøgelse på deres møde den 12. februar. På DER i marts 2013 skal stats- og regeringscheferne på den baggrund vedtage overordnede politisk-økonomiske retningslinjer til medlemslandene. Retningslinjerne fra DER markerer afslutningen på den første fase af det europæiske semester.

På baggrund af DER's generelle politisk-økonomiske retningslinjer udarbejder medlemslandene deres stabilitets- eller konvergensprogrammer samt nationale reformprogrammer i april. Kommissionen præsenterer en vurdering af programmerne i maj og fremlægger udkast til udtalelser om programmerne og landespecifikke anbefalinger med henblik på behandling og enighed i Rådet for økonomi og finans. De landespecifikke anbefalinger der relaterer sig til uddannelsesområdet bliver i den forbindelse drøftet i Rådets uddannelseskomité med henblik på at levere et bidrag til de formelle drøftelser i Rådets beskæftigelseskomité (EMCO). På deres møde i juni forventes DER at tilslutte sig Rådets endelige landespecifikke anbefalinger, hvorefter Rådet for økonomi og finans formelt vil vedtage dem på deres møde i juli.

4. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet
Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret
Forslaget medfører ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser
Forslaget medfører i sig selv ingen konsekvenser. Det styrkede makroøkonomiske samarbejde og den makroøkonomiske overvågning ventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang en sådan overvågning gennem en konsistent implementering af reglerne bidrager til at understøtte makroøkonomisk stabilitet og sikrer en bæredygtig vækst og beskæftigelse i medlemslandene.

8. Høring
Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger
De øvrige medlemsstater ventes at bidrage til den politiske debat om den årlige vækstundersøgelse.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er generelt enig i de fem overordnede prioriteter fremlagt i Kommissionens årlige vækstundersøgelse for 2013. Regeringen vil deltage i den politiske debat om vækstundersøgelsen.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om den årlige vækstundersøgelse 2013 fra Kommissionen forud for Rådsmødet for økonomi og finans den 4. december 2012.